

DE GEDENKPENNING EN DE GEDENKZEGEL

DOOR

C. PIERARD

HOOFD VAN DE PERS- EN DOCUMENTATIEDIENST
VAN DE N.M.B.S.

Om de XXVste verjaring van haar stichting te herdenken heeft de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen een kunstpenning doen slaan en een kunstzegel doen uitgeven die wij beide danken aan het talent van de meester beeldhouwer Marcel Rau.

Wij hebben op bladzijde 3 de twee zijden van de penning afgedrukt; hieronder kan men het facsimile van het zegel bewonderen.

Deze twee kunstwerken, welke aan een van de grote mijlpalen van de N.M.B.S. zullen herinneren, doen hun verwezenlijker, die een van de meest vooraanstaande vertegenwoordigers van de Belgische kunst van deze tijd is, alle eer aan.

Deze talentvolle beeldhouwer en stempelsnijder Marcel Rau bekwam, na degelijke studiën in de bouwkunst en plastische kunsten, de eerste Grote Romeprijs voor beeldhouwwerk in 1909. Van 1915 tot 1951 oefende hij, even nauwgezet als bevoegd, de betrekking uit van Inspecteur der Tekenacademiën en -scholen bij het Ministerie van Openbaar Onderwijs. Hij was het die belast werd met het bestuderen van de wet in zake instelling en bescherming van de titel van architect evenals met de reorganisatie van het onderwijs : programma's, toepassing enz.

Hij is werkend lid van de Koninklijke Academie van België sedert 1945 en zetelt in de schoot van de technische commissie van de musea van Brussel en Elsene; hij maakt eveneens deel uit van de Raadgevende Commissie van Kunsten en Kunstambachten bij het Ministerie van Openbare Werken.

Hij was lid van de technische commissies van de Internationale Tentoonstellingen van Brussel in 1935, van Parijs in 1925 en 1937, van de Com-

missie voor de decoratie van het Feestpaleis en de Tentoonstellingen van de stad Charleroi.

Thans is hij lid van de jury van de nationale wedstrijden, van de Technische Commissie tot oprichting van het Nationaal Gedenkteken van de Weerstand te Luik, en erelid van de Nationale Maatschappij voor Schone Kunsten.

De Catalogus van zijn monumentaal oeuvre is aanzienlijk; verscheidene bladzijden van dit tijdschrift zouden nodig zijn om een eenvoudige opsomming te geven van de vaderlandlievende en rouwgedenktekens die door hem uitgevoerd werden.

De gedenkzegel.

Laten we nochtans melding maken van zijn indrukwekkend standbeeld, vijftien meter hoog, dat te Luik aan het begin van het Albertkanaal ter ere van de Ridder-Koning werd opgericht; laten wij ook even wijzen op zijn monument voor de koloniale Pioniers en dat voor de Slachtoffers van de eerste wereldoorlog, die beide te Elsene staan.

Zeer talrijk en zeer merkwaardig zijn zijn plastische en decoratieve studies in de architectuur van openbare gebouwen zoals de Nationale

Bank van België, de Vrije Universiteit van Brussel, het Stadhuis te Charleroi. Tal van Belgische en buitenlandse musea en particuliere verzamelingen bezitten werken van Marcel Rau.

Zijn productie als stempelsnijder heeft geen stilstand gekend sedert 1930; al de munt- en penningkundigen kennen zijn prachtige medailles en penningen gewijd aan het Eeuwfeest van de Nationale Onafhankelijkheid, van het Parlement, van het Koninklijk Conservatorium van Brussel, de penningen ter herdenking van de bevrijding van het Albertkanaal, ter herdenking van gebeurtenissen en verjaardagen, geslagen voor officiële of particuliere organismen.

Zijn reeks van het Vorstenhuis is terecht beroemd.

Deze eerlijke en talentrijke kunstenaar is ook de maker van de muntstukken met de koninklijke beeldenaar sedert 1936 en van al de munten die sedert twee jaar in omloop zijn.

Marcel Rau werd met die moeilijke opdracht belast na een wedstrijd waaruit hij als schitterend overwinnaar te voorschijn trad en waar hij, eens te meer, het meesterschap over zijn kunst en zijn beproefde techniek kon bevestigen.

De N.M.B.S. kon zeker geen betere keuze doen, wanneer zij hem de uitwerking toevertrouwde van een penning en een zegel ter herdenking van haar XXVste verjaaring.

HET SPOORWEGMUSEUM

Het Spoorwegmuseum, dat op 30 October van dit jaar officieel ingewijd wordt, is gevestigd in de oude gebouwen van het Noordstation, aan de kant der Vooruitgangstraat.

Men heeft partij getrokken — in afwachting van beter — van de loketzaal, wachtkamer tweede klasse en spijzaal.

In een eerstvolgend nummer geven we nadere bijzonderheden omtrent dit museum dat het markante feit van de XXVe verjaaring der Nationale Maatschappij zal zijn.

Het museum schetst de geschiedenis onzer spoorwegen onder verschillende aspecten. Naast de « Puffing Billy » van 1813, vindt men er de « Olifant » van 1835, de drieledige Dieselmotorwagen type 654 van 1936 en tal van andere locomotieven, rijtuigen en wagens, een en ander op een tiende der ware grootte uitgevoerd door de ambachtsjongens onzer leerwerkplaatsen; men ziet er eveneens een echte locomotief van 1844, met een gewicht van 13.500 kg, « Land

van Waas » genaamd en in een Brusselse werkplaats gebouwd.

Penningkundigen, postzegelverzamelaars, liefhebbers van prenten en souvenirs uit het verleden vinden er hun gading, terwijl de technici er kunstwerken vervaardigd door de geduldige hand van spoorwegmannen kunnen bewonderen.

Bewegende maquettes zullen de grote zowel als de kleine bezoekers boeien door hun perfectie en lichteffecten.

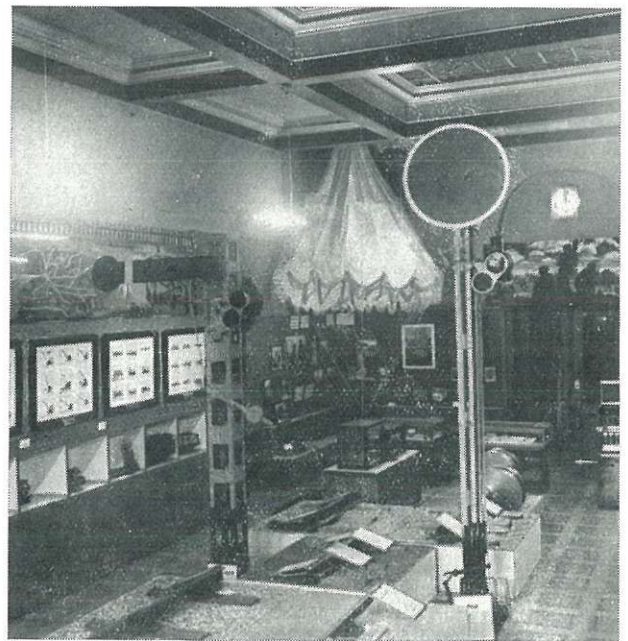
Grote nijverheidsfirma's hebben het hunne bijgedragen door enkele van hun artikelen ten toon te stellen.

De Weerstand van het Spoor heeft een keurig hoekje in dit waarlijk nationaal museum. In de hem toegewezen afdeling wordt aangetoond wat een mooie, doeltreffende en gevaarlijke actie gevoerd werd door de bedienden van het spoor, fiere en stille bewerkers van de Bevrijding en de Overwinning.

C. P.

(Tweede zaal).

(Derde zaal).

Het Museum.